

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

G Ante A

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

poetarū. Megar quippe Democritus quempiā po-
etarū magnū esse posse sine furore. Licet. Inest igit
ais flagitio extrinsecus insecta atq; in clusa diuine.
Ea si exarrit acutus furor appellat cū a corpore ani-
mus abstractus diuino instinctu cōcitatur. Interdum
furor sumit pro nimia ira. Luc. Quis furor: o ciues:
q̄ tanta licētia? Sed inter irā et furorē. Hieron. hoc
interesse scribit q̄ furor sit vindicta irrationabilis cū
fellis amaritudine. Ira p̄o cōmotio aie. Dicit furor
q̄ huc atq; illuc remere se q̄at.

Furie deq; furoris sunt dicte; et nocētis acherontisq; filie
fuisse memorant. Aleto Tesiphone; et Megera.
Virg. Dicunt gemine pestes cognouit dire. Quas
et tartareā nos in tēpēta megera. Uno eodēq; partu
tulit. Fictū est a poetis inferna loca furias habitare:
sed tomenta scēste mentis esse veteres voluerūt.
Licet. pro Roscio. Nolite putare quādamodū in fa-
bulis sepēdero vidētis eos q̄ aliquid impie scelera
teq; cōmiserūt agitari et terreri tedis ardētib;: quē
q̄ fraus et suū terror maxime vexat: suū quēq; scelus
exagitat: amētiāq; afficit: sic male cogitationes cōsci-
entiāq; animi terrent. Hę sunt impijs assidue dome-
sticę furie quę dies noctesq; parētū pgnas a sceler-
atissimis filijs repetant. Tres etiā furie significant
eres animi affect; q̄ hoies in omnia facinora p̄cipites
agunt: videlicet ira; cupiditas; libido. Ira vitionē de-
siderat: cupiditas opes; libido voluptates. De istis
Euripides in Orestis tragedia. S; aliud ē parce clo-
tho sacchello atropos: de q̄b; ceberes theban; in pi-
ctura vitę o kai γέρον ο άρω εσθηκωσ εχωρ
χορ θυ θυα ερ τ ηχη ερι και τ η εραωσ περ
δεικνωψι ο υλοσ δαι μωσ κα λ ε ται προσ τ ο τ
τ η δ ε ο σ ε ι σ πορευ μερ η τ δ ε ι α υ ι ο υ σ πο
ε ρ ω σ α ρ ε ι σ ε λ θ ω σ η ρ e ι σ τ ο ρ ρ η ρ κ α i δ e i κ ρ ο
ε η τ ο ι α ρ ο λ ο ρ α υ σ ο υ σ δ e i β α δ i s e ρ e i s ω j e
α σ θ e μ e λ κ ο υ σ η ρ e ρ τ ω β η ω.

Furius dicit a quo furor nunq; recedit.
Furo is. insaniū: ira exagitor. Apul. Furit ensem cor-
ripit ferē in eū p̄cepit: nil tale timentē aggredit. Quis
q̄ furere est insanie. Licet. lib. i. offi. Verfurā et calli-
dā factū Solonis q̄ quo tutio; vita ei esset et plus
aliquāto reip. prodesset furere se simulauit.
Furio as. cū furore concito. Dora. lib. car. Quę solet
matres furitare equarū.
Furiatus: qui ex causa furit. Virg. Non tulit hęc spe-
cie furia mēte chorebus.
Furibundus qui vehementer furit. Sal. Tum ille fu-
ribundus quādoquidē circūuētus inquit ager incen-
diū meū ruina extinguit.
Furnus a furno. i. nigro colore propter fuliginem vel
p̄pter obscuritatem quā intus habet vt inquit por-
phyrus: locus in quo panis coquit. Differtq; a cly-
bano q̄ clybanus mobilis est et quasi paru; furnus
testaq; aliquādo tegit: sed fere et metallo fit. Interdū
etiā ex lapide constat: non tam pani q̄ alijs dapi-
bus coquendis seruiens. Furnus vero ex cēmeto et
calce constat: magnusq; et immobilis est. Plin. Lorti-
ces quoz decussū lini clybanis et furnis p̄bent vsum
Os furni p̄furnū dicit.

Furnaceus a. um. qd ad furnū pertinet. Ides. Mā fur-
naceis panibus binas adiiciunt libras.
Furnaria absolute dicit: sicut Lenacularia: et Saga-
ria. Dicitur autē quis furnaria exerceat qui ex furno
panisq; cocura quęstū facit: vel qui furnos locat cō-
ductozibus. Sue. de Titel. Linius filius sectioibus
et futuris vberius compendū nactus ex muliere vul-
gari antiochi cuiusdā furnaria exerceat filia equitē
roma genuerit.
Furnarie mulieres vulgo dicunt furno operantes.
Fuscina penul. cor. relū tridēns siue trisylcū piscatorijū

q̄ fundo natāta capiat: insignē neptuni erat: vt apd
Duapēā Neptuni fuscina relū. Hoc etiā Retiarū
in gladiatoris ludis vrebantur. Iuue. Cicerat hoc
monstrū manicati fuscina gracchi.

Fuscina dimi. parua fuscina. Hier. lib. i. Re. Habe-
bat fuscinulam tridentē in manu: et mittebat eam in
lebetē et qd leuabat fuscinula sibi tollebat.
Fuscus a. um. color subniger. i. nō plene niger qualis
est Indozū meridionalis et etio piū color.
Fusile pe. cor. quod fundi potest: seu qd fusum est: vel
qd pronum est ad fundendū. Hel. Qui sunt leues et
fusiles et importuni locutores.

Fusorius a. um. quod ad fusionem hoc est liquefactio-
nem p̄tinet: seu qd fundit aut fundi potest: vt opus
fusozū. Hieron. in ero. Formauit ope fusozio: et secus
ex eis vituli constiterūt. Fusozia vas in quo metalla
liqueunt. Et ars fusozia ars fundendi miscendi tras
mutandiq; metalla.

Fusores qui fundunt. i. liquefaciūt.
Fusus a. um. participiū a fundo is. Fusus fusi: instru-
mentū qd mulieres nendo digitis voluūt: vt ē illud
Et digitū ei; app̄prehenderūt fusum. Fusim aduerbiū
significat sparsim.

Fustrigo as. penul. pro. fuste stimulo.
Futo as. redarguo: a quo Fusuto et Refuto. Vide
in dictione Refuto. Lato. Futauit vltus est sepius
pro fuit.

Futio futis effluo: a quo cōponit Effutio: de quo alibi
Futite penul. cor. quod facile fundit. Unde vas futile
quod erat latissimū ozis ex altera parte arcū qd sta-
tim postum effundebat. Tebeātur eo in sacrificijs
deę veste: quia aqua ad sacra bausa in terra non por-
nit. Quod si fiat piaculū est. Unde ex cogitatu vas ē
qd stare non possit: sed postā statim effunderet. A
quo Futiles dicitur sunt qui continere tacenda nō pos-
sunt: sed ea effundunt. Apul. Tenis homo et futillis
ac rimarum plenus.

Futuo futuis futuri fututum obscurnum verbum: quod
a futio deduci videtur. Cum nihil aliud sit futuere q̄
semen effundere.

Littera muta est:

que in verborū p̄teritis mutatur in
et. vt legor lectus. Agor actus. Ali-
quādo in t. vt spergo sparsi: mergo
mersi. Aliquādo in p. vt rego rēxi.
pingo pinxi Apud grecos: qd tū p̄
c. scribitur: quādoq; nos per g. scri-
bimus vt kukpoc nos cygnus illi
kōβιοσ nos Gobius vel gobio.

Gaba per simplex b. teste Josepho lib. v. antiquitatū
iudaicarū Galilee oppidū est.

Gabba per duplex bb. Syrie vrbis est.
Gabaon olim metropolis et regalis ciuitas Eueboz:
et nunc vt refert Hieronymus ostendit villa eodem
nomine in quarto miliario Betelis contra occiden-
talē plagā iuxta rbama: vbi Salomon oblati victi-
mis diuinū meruit ozaculū.

Gabaonite penul. pro. sūt ppli in Gabaon habitātes.
Gabate penultima corepta vasa concaua edulij pul-
mentarūq; aptissima. Dar. Transcurrunt gabate:
volantēq; lances. Et alibi. Sic implet gabatas para-
psidesq;.

Gabalus penultima producta: apud veteres crur siue
patibulum dicebatur. Varro. Mos barbari q̄ inno-
centes in gabalum iussimus homines: vos nō bar-
bari q̄ notios absolutis.
Gabalum penulti. cōmuni oppidū Auerno in gallia

aquitana narbonensi fr. primū. Hinc Sabalici ppsi apud quos olim fiebat optimus cascus.

Gabii orum. Colcozū vrbis fuit. lxx. milibus passuum ab vrbe distans a Galacio r bio fratribus sculis cō dita: sicut scribit Solinus: vbi latomie plusq̄ reliq̄ lapides romę suppeditantes. Hinc gabini dicti sunt homines gabius habitantes.

Gabinus penul. pro. toga que sicut docet Seruius sic in tergū reiecta est: vt vna eius lacinia a tergo reuo cata hominē cingat. Quo vestimenti genere vtebat consul bella indicturus.

Gabriel hebraice latine fortitudo dei dicit. Gaderes ciuitas Syrie nō longe ab Alcalone. Ex qua Theodorus theodoice pceptor: qui Strabōis grate floruit Hadareus dicitur est.

Gades due insule sunt: r verāq̄ tam singulari numero Gadem q̄ plurali gaddes appellamus. Et sunt in sine betrice prouincie: et in extremo nostri orbis vcr/ sus occidentē vbi Europa ab Africa dirimitur. Co/ cabulū pgenū est qd̄ septem indicat eo q̄ in mozem septis circumdetur. Gadiā maior insula quā alij Ery/ threa quonā tyrie ab origine eozū orti ad Erythreo mari ferebantur. Alij phodisiam: quidam Yunonis insulam vocauer. Distat a calpe septingentoz quin quingenta stad. interuallo. parua quide insula: sed vi/ roz dignitate excellens: in qua equestris ordiuis ga/ ditanos quingentos in vno cēsu nūeratos aliquādo fuisse compertum est in vno atq̄ peregrino oppido quod Gadiū vocabat. In hac insula geryones ha/ bitauerūt Gadiā minor insula habet oppidū cuium romanorū qd̄ Julia appellat. In gadeo erat tēplum herculis honoratū in quo quidā columnas illas esse existimant q̄ herculis columne nūcupant. Sunt autē ex gre cubitoz octo. Inde Gadiannus a. um. pe. pro. vt mare gaditanū. Et gaditanę puellę dicunt libidi/ nosē procares. War. Tam tremulū cristat tam blā/ dū purit vt ipm̄ Hæsturbaroz fecerit hippolytā. Gaditani oriūdi sunt a Tyris. Unde Luc. Tyris/ q̄ a gadibus hospes.

Gadir neutri generis: vrbs opulenta in gadibus: de q̄ Palsia. libro. v. ait. At ali tradiderunt Tartessum hispanię ciuitatē quā nunc tyriū mutato noie Gadir habent. Rursus festus in descriptione orbis Gadir pma fretū solida supereminet arce. Attolitq̄ caput geminis inserta colūnis. Hec cotinua prius fuerat sub noie pulco. Tartessumq̄ de hinc tyriū dicere co/ loni. Barbara quim etiā gades hanc lingua frequen/ ta. Penus quippe locum gadir vocat vndiq̄ septū. Gudas. γαδερ αδοτος καοανρ εοπεριου μοιραρ μεχρι τουζωυ ελθωρ ο ηρακλνορ και μη δυμα μεροσ διελθειρ σ ηλασ πα/ ρωωρ εγχωριωρ λαβου ιαρουσ.

Getulia pars apbrice que proximoz habet garaman/ tas inde Getulus penul. pro. Virg. li. iiii. Destruat vt captā ducat getulus hiarbas. Juue. Cum getula ducent potaret belua luscum. Quid. Quid dubitas vincā getulo tradere hiarbe. Getuli apbrice popu/ li sunt: apbricā initio libes habuerūt deinde apbriv postea getuli: postremo numide.

Gagates nomen fluij in scitia: et nomen lapidis pre/ ciosi in eo p̄mū reperit: Quis etiā in Anglia abādet. Dic lapid̄ quis rudis r rusticus videat diuini tamē nescio quid in se habet. ignē em̄ alit in laternis quem solo oleo licet extingui. Si quis autē aquā r eius la/ pidis frustula biberit: si carnis senterit maculas extē plo emingit neq̄ cohilere vinā potest. At si virgo nō cogitur meire.

Galaad: mōs est: quo ciuitas in eo condita sortita est vocabulū: quā r accepit de Amoreozū manu Ba/ laad filius Ahabir filij Hanasse.

Galactopote penul. pro. lac potantes. Colu. lib. viij. Quibusdā nationibus frumenti expertibus victum comodat ex quo numadum getarumq̄ plurimi y/ λακτοπωτοι dicunt.

Galba vermiculus mire exilitatis: qui nascit in sculis a quo qui primus Sulpitiozū cognomen galbe culte ab exilitate ita vocitatus est: quē alij ecōtrario: q̄ p̄e pinguis fuerit nominatū scribūt. Tale em̄ Balli vo/ cant galbam. Alij q̄ oppidū hispanię frustra diu op/ pugnatū illatis demū galbano facibus succenderit. Nonnulli q̄ in diuturna valitudine galbeo: hoc ē re/ medijs lana inuolutis vteretur.

Galanthis idis. mustela qua piscis quidā dicitur est hec et Hale dicit et Galeus.

Galbanus penultima corepta feminini gener r Gal banum neutri. succus est siue lachyryma cuiusdā her/ be similis ferule que in ipso frutice in estate priorum/ pit: et multus est apta medicaminibus. Gregi χαλ/ βαρορ dicit per ch. nostri vero ch. in g. conuertit. Hieronymus in ecclesiastico. Et quasi storax et gal/ banus r vngula r gutta. Luc. libro. ix. Hic ebulum strider: peregrinaz galbana sudat Galbanū in Sy/ ria gigni testis est Pl. lib. vii. Quod sincerū si vna/ fugat nidoze serpētes. Est etiā hoc noie genus vesti/ mēti delicatoz a colore albo ac subluco qd̄ nullos habet pilos. Juue. Licula indutus scutulata r gal/ bana rasa. Inde Galbanor nomē simile participia formauit War. quod est galbano indutus. Accipi/ turq̄ p̄ homine molli r effeminato.

Galbinus a. um. penul. pro. mollis r lasciuus. War. Galbinos hz mozes. Tunica quoq̄ galbina a colo/ re dicta est. Flauius Topiscus in Aureliano. Inter hec fuit reticus chlamyde coccea: tunica galbina.

Galbul pile cupressi. Gar. libro. j. de re rus. Quedam ad oriendum sunt vsq̄ adeo parua vt sint obscura vt cupressi. Non enim galbuli qui nascuntur id ē tanq̄ pile parue cortice id semē: sed his intus prunigenia semina dedit natura.

Galbeum ornamentū muliebris genus. Galbanus mali odoris.

Gale mustela. Aristo. lib. de animalibus. Gale quoties dimicatura cū serpente est. Pl. Dullele cū angui/ bus vise sunt pugnare quoties victę sūt rug folium molu apprehendentes.

Galeus piscis qui a nr̄is etiā mustella dē. Pl. Dasti/ nacam piscē venenatū psequitur galeus.

Galea cassis a galero quo multi veteres vsi sunt: qua galeati dicunt qui galeis armati sunt.

Galeola cum accentu in antepe. vas sinuosum a galeę similitudine dictum.

Galeote non modo stelliones appellatur: sed et vates quidaz in scitia r Atrica a galiote apollinis filio qui frater Telmessi eius traditur qui telmessum vrbem in Laria cōdiderit oraculo ex Dodone accepto. Qu Belianus scribit Dionysū tyrannū galeotas solitū consulere in Sicilia.

Galerus r galerum penultima. pducta: pileus rotun/ dus q̄ in modū galeę esset fact: vt inquit Gar. Sta. Et temperat astra galero. Accipitur interdū p coma aliena quam ad galeri effigiem formatam capiti ita aptare solemus vt internosci non queat. Hoc apud Sue. in cali. capillamentum nominat. Quis dimi/ nutium est galericulus.

Galerita pe. pro. auis que nūc alauda dicitur: a galeri similitudine. Gar. Galeritam appellat quia plumā elatam in capite habet.

Galefus pe. pro. fluius iuxta Tarentū. Virg. lib. v. Qui niger bumectat flauentia culta galefus.

Gallus Lybelis sacerdos a gallo pbręgie fluius cui/ equam qui gustassent reddebantur insani. Et gallus

gallinaceus aus: nocturnus vigil: quem excitandis in opera mortalibus: rüpendo: somno genuisse. p/ uidentia diuina videtur. Est et nomē gentis: et nomē viri proprium: et fortunam corporis significat vt inquit Quinti. i. caltratum. Nam tales erant galli sacerdores Cybeles: de quibus Aug. lib. vii. de ciuit. dei refert: q̄ ideo abscissi matri deū seruiret: vt significaretur eos qui semine indigeant terrā sequi oportere que mater deum nominatur.

Gallus a. um. quod ex gallia est. Unde galli dicti sunt qui ex gallia originē habent.

Gallia regio Europe a candore populi dicta Gallia em̄ fac latine dicitur. Nam montes et rigor celi ab ea parte solis ardorem excludunt: vt non eorum corpora colorēt: que triplex est tonsa. s. siue rogata. Comata et braccata. Gallia rogata dicitur Cispina: vt Plin. libro. iij. scribit. Nar. Gallia romane nomine dicta roge. Comata cognominatur omnis transalpina gallia: quam in tria populorum genera historici diuiserunt Belgicam: Celticam: et Aquitanicā: que remonica ante dicta est. Nam a scalde ad equanam Belgica. Ab eo ad garumnā celtica eademq̄ lugdunensis. Inde ad pyrenei montis excursum Aquitania. Augustus quadrifariam diuisit addita Lugdunensī prouincia. Ammanus in multiugas. puincias diuisit vtpote qui primam et secundam lugdunensem: et primam et secundam Aquitanicam faciat: gallos celtas a nomine regis dictos: a ab eius matris vocabulo Gallatas sermo grecus appellat. Marbonensis vero prouincia appellatur pars galliarum. Braccata autē dicta est a genere vestiu. A gallia fit gallus a. um. de quo ante.

Gallicus a. um. penultima correpta: quod ex gallia est vt arma gallica.

Gallacanus a. um. idē q̄ gallicus: vt gallicane vestes

Gallus a. um. sicut gallicus et gallicanus. Sal. li. iij. bisito. Aug. gallic mulieres puentū vitantes ad mensura soluenda montē ascendunt.

Gallogrecia Galatia dicta est: a qua Gallogreci. Nam cum galli multitudine abundātes: relicto natali solotaliam inuadissent greciam impleuerūt. Dacedoniam occuparunt: in Asia n transferūt duce Leonorio qui gallogreciā mixto ex gallis grecisq̄ vocabulo cognominauerunt.

Gallicia regio hispanie que vt Iusti. refert a Teucro Belamoniis filio condita est.

Galatia grece γαλατία per simplex l. regio minoris asie. Hec ab oriente Cappadocia et helym fluium: ab occidēte bithyniā et asiam: a meridie pampiliā: a septentrione pontū euyinū bz: quā olim galli ex europa venientes habitauerunt: et gallogrecia dicta est.

Galate pe. cor. populi qui galatiā habitāt. Hi primo gomouite dicti sunt a Homoz Japhet filio vt Josephus lib. j. refert: et fratre Aiakis qui ad ea loca veniens ibi sedes posuit nūcupata est.

Gallina auis nota a quo noie deducunt hec adiectiua.

Gallinaceus a. um. qd̄ ex gallinis est: vt pullus gallinaceus. Nar. Gallinaceus em̄ pullus bis deni dies opus sunt: panoninis ter noueni.

Gallinaceus substantiuū ipse gallus. Doscēnigiger ob vnius gallinaceti direptiones decem cōmanipulares qui raptim ab vno comederant: securi percussit. Sic gallinacia gallina. Nar. Si oua gallinis pauonina subūtes: cū iam decem dies fouere cepit gallinacia tum deniq̄ subūce: vt vna excludant.

Gallinarius et gallinaria qui et q̄ gallinas curat. Plin. lib. x. Tradit quedam ars gallinariū cuiusdā dicentis quid et quāq̄ esset. Nar. Inter duas ostium sit qua gallinarius curatoz earū ire possit.

Gallinaria insula est in mari rubico. Pm̄ italiam contra

montes ligusticos: vigintimillū Albuminganium. Alijs ab his villaticis inuectis a nautis ibi feris factis inuictatis: vt inquit Varro libro. iij. de re. rus. a gallinis rusticis appellata. Est et illa gallinaria Lymis vicina: de qua Cicero ad Petū. Q. Leparius obuiam mihi fuit in silua gallinaria. De hac Strab. item scribit. Hoc quoq̄ in sinu fruticoso virgultis frequens et arboribz silua est multis porrecta stadus aquarum indiga.

Gallinarum locus in quo moztantur galline. Columella. lib. ix. Gallinaria constitui debent parte velle que hibernum spectat orientem.

Galliciniū: pars noctris appellata est qua galli cantāt: que est quarta caltensis vigilia.

Gallo as. infans. Garro. Et decem gallantes vario retinebant studio.

Gallulo as. penulti. correpta pubes: a quo gallulascor pubescor: q̄ pubescēs vocem grandiozem ad galli gallinaceti similitudinem faciunt. Menius. Cuius vox gallulascor.

Galla fructus quercuū. Greci quoq̄ gallā lac noiant. Unde et galli p̄m aliquos dicti sunt quasi lactei. gallam bibere ac rugas p̄ducere ventri ait Lucil. q̄. d. parsimonia esse vendū: neq̄ gula indulgendū: ventremq̄ coartandū.

Gallaici siue gallici hispanie populi sūt galli finitimi. Nar. Neq̄ gallaico linunt auro.

Galilea pe. pio. nomen duarū regionū: ex quibus vna galilea gentium vocat: vicina tyriorum finibus vbi et salomon viginti ciuitates donauit. Myram regi Tyri in sorte tribus nephalim. Altera galilea dicitur erga Tyberiadem et stangū geneareth i tribu gabulon. Galilea teste Plinio Syrie arabie atq̄ egypto cōiungitur: terra ferax.

Galenus penulti. pio. nomen medici excellentissimi ex pergamo. Hic vbi: qui vulgo Galienus dicitur solet barbare et ineprenā ελληνιστί γαληνός λεγεται απο του γαλακιστος ωσ εγω οισωμ αι το υισοτι λεκοφισος. Quo nomine etiā dicitur est imperator romanus.

Gallumbi populi qui nunc Romandioli vocant.

Gamma grece: latine litera γ q̄ apud nos significat g

Gamale pe. cor. vrbis in iudea Josephus. Syrie habitatio qd̄a fuit Gamale. Sue. in Tito Gamales appellat. Arichyā inquit et gamale vrbes validissimas iudee in potestate redege.

Gammarius penultima correpta aquaticum anima simile cancro: vel vt quidam putant ipse Cancer cuius bina brachia denticulatis forcipibus ad caput porrigunt conuocū sit rubeus. Nar. Concolo: in nostra gammare lance rubeus.

Gamos grece latine nuptie. Hinc cōposita sunt Hgamus: Hdonogamos: Hbigamus: Hdigamus: Htrigamus: Hquadrigamus: Hctogamos. Hieron. contra Ioui. Non damno dimagos: immo nec trigamos et si dici potest octogamos.

Gampbasantes populi in libia: sine vllis vestibus vitantes: qui sicuti scribit P̄dopo. a filijs abstinent: cum nec tela iacere aut vitare noscāt. Hōq̄ obuios fugiūt

Ganea p. et Banecum lupanar meretricum: gulofozum diuersorū et popina q̄. s. sit in terra non vt cna cula superius. Est em̄ locus abditus et velut subterraneus vinolentie et libidini aptus. Teren. in adel. Tbi ego illum querā: Lredo abductū in Banecā. Col. in prof. Dor deinde vt apti veniam ad ganeas quoditidiam laconicis cruditerem excoquimus. Plinius em̄ videt inuere popinas esse in quibz vinctoria edulia conficiebant et pro ipsa ingluue cibariūq̄. Sic enim de porco lib. octauo. Neq̄ alio ex animalū numeroz non magis ganez.

Ganeones: eluones qui ganeas frequentat. **Junc.** Sed laude filiquas occultis ganeo pulvis.

Ganges is. z ganges: Indie fluvius maximus. Alio nomine Pbylon a grecis dicitur: de paradiso exiens: quem alij incertis fontibus vt Nilū: rigantēq; vici- na eodem mō ferunt. Alij in Scythiis nasci: ipsaq; indiā secare dixerūt: fluereq; in eum triginta amnes. Minima gangis latitudo per octo millia passuum: maxima per vincti patet. Altitudo vbi vadofissim^o est: mensurā centū pedū implet. Dicit^r Ganges a Bā ge ethiopia rege: vt ait Suidas. Quid^r lib. iij. De tam. De color: extremo qua cingit india gāge. Hinc gangeticus ca. cū. Colucl. libro. ij. Nā nunc gange- ticas et egyptias auis rempulerit eructat. Arrian^o libro. v. de gestis Alexādrī magni: εὐαγγελία ο αλέ ξαρδρος αφικεο πολυ μεγαλη και ευλαι- μορα τηρ μεγιστην των μεγαλην δου τε- ποταμου και υλασ που και εκει ο παροσβα- ρλευσ οσσορω αλεξανδρου.

Gange es. est vbs Indie regia.

Gangaride (vt inq; Curt^o) populi inter Assyrios z In- dos iuxta Bange: qui nouē ostiū effluit.

Gangrena: cum e diphthou. caro est emorua ex vlcere vel inflammatione ac rubore. Subalbescit autem pri- mo: demū atra fit sensu amisso in prominentibus mē- bris: id est inter vngues et alas et inguina. Et in seni- bus fere atq; his quoz corp^o mali habet^r est. Lucil. li. j. Sary. Serpere vti gangrena malo.

Gangilion siue ganglion: genus morbi in capite: cum humor quidā includit. De quo Lolu. libro. vii. Est z Bāgion (vt docet Paulus) nerui alicui^o vel exitu v^o ex lassitudine conuulso. Huius quidē omnino parti- bus corporis: sed precipue mollibus: vt in extremita- te manū atq; pedibus.

Gannio is. niui. vel gannū. itum. Gannire. pprie canes dicuntur cū murmurē: vel quasi plorādo cōqueri vi- dentur. Inde gannitio et gannitus. Lucre. Longe alio pacto gannitū vocis adulant: Aut cū deserti abudāt in edibus: aut cū Plorantes fugiunt sumisso corpo- re plāgas. Inde ad hōes transfatū. Teren. in Adel. Quid ille gannit qd vult: Huius cōpositū est Og- gannio: de quo infra.

Garamates: populi Libye psyllis finitimi: a Garamā te Apollinis filio cognominati: qui ibi Garamantā oppidū ex suo noie cōdidit. A quo garamant^o a um. z garamatis idis. Fuit z alius garamates rex: cui^o filiā garamantida Iupiter apud bragadē fluvii cōpressit: z ex ea genuit Diarba.

Garganus pe. p. mōs in Apulia. Luc. lib. iij. Apul^o adriacas erit garganus in vndas.

Gargara penultima correpta: mutatione littere: a κα- ρα κερα: id est caput capitis: id est altitudinis al- titudo: κακαρα capita. Unus est ex collibus mon- tis Ide. Est et oppidū huius nominis postū in imis radicibus Ide mōtis. Et defluentibus inde humor^o bus gargara irrigatur: suntq; feracissima. Apud hāc ciuitatem tanta erat frugū copia: vt qui magnū cuius- q; rei numerū vellet exprimere: p multitudinem immē- sa nominaret. Unde z Quid. Gargara quot segetes quot habet methymna racemos. Dicitur et gargar^o numero singulari. Gra. lib. duodecimo. Gargarus in superioribus Ide partibus locus ostendit: a quo gargara dicunt. Aetolica ciuitas: Grec^o γαρ γαρρον neutro genere dicunt. Sunt z Gargara in Wyssa. Sunt qui gargarus dici velint: αρο του γαρ γαρρι- λει του πηγαος: id est ab emittendis fontib^o. Qui d^r. Treberrima fontibus ida.

Gargarisio as. scit sonat Plin. lib. xi. Sedat anginas cū melle ac hyssopo ex aceto gargarisati. Apud gre- cos γαρ γαριω. fit aut gargarisatio in sumo gut-

ture. Et gargarisare: sepe ad gurgulionē. i. guttur re- uocare. Et duplici mō struit. Nā res q; sepe guttur alluit: in nō plerūq; in ablatiuo ponit. Pl. li. xi. Co- ci succus sub certamine vtilis: z q; gargarisat vna tu- mēte adiectamēta. Cor. li. iij. In vultu capite dolo- re cōmunia sūt sternutamēta excitare inferiora vehe- mēter refricare gargarisare his q; saluā mouēt.

Garrus is. garrui vel garrūiti. inepte loqr. Cic. lib. ij. de ora. Nā et seculis multis an gymnaſta inuenta sunt: q; in his pbi garrire ceperunt.

Gariophylum: nos garo: solus nomen nec grece nec la- tine habet.

Garruli penultima correpta: pprie dicuntur (vt inquit Aug^o) qui vulgo verbosi appellatur accedente leti- cia: nec valentes nec volentes tacere. Et garrule di- cunt aues canoz z bilares. Turz. Garrula quem ri- gnus nidū suspēdit hirundo. Garrulus etiā dicit cor- datus. Gar. In hac ciuitate tū regnabat Dionysius homo garrulus et acer.

Garrido as. pe. cor. idē qd garrio. Gar. Quidnā gar- ritidatis dicentes o fortuna.

Garrū apud Col. liquamē est ex pisce factū.

Garumna. fluvius per tribus amplificatis amnibus p- bituricus et santones: gallicā vtrāq; gentem effluit. Est em in gallia narbonē terminās aquitanos. Di- ſtat a Marbone stadū octingentis. Dilabit ex pyre- neo: z in oceanū excurrit.

Gaster seu gasterium: genus vasis: cuius formā aliū ali- ter accipiunt.

Gastrimargia pe. p. nima ingluuies: vt apud Aristo- telē in eubicis. Gastrimargus: gulofus.

Gaudiū: est affectio animi alicui^o sententia boni optimē- cōcepta. Cui^o diminutiū est gaudiolū: z compositū Gaudiloquus penultima correpta: qui cū gaudio lo- quit^r: vt apud Plau. Dicitū gaudiū qū gaurū. Greci em γαυρον letū dicunt.

Gaudeo es. gaulus: gaudiū habeo de bono proprio. Quādoq; etiā de bono alterius: sed intrinsecus: Le- tari dō exprinsec. Cōstruit^r Gaudeo diuersis mo- dis. Nā qnq; sine apposito: vt Gaudeo z letare. Quā- doq; cū datiuo. Cicero. Tibi gaudeo: tibi gratulor. Quādoq; cū ablatiuo. Turz. Numero deus impa- re gaudet. Quādoq; cū abltō mediante in. Cic. Len- tulo. In molestia gaudeo. Nāq; mediante de. Dico- ro. ad Helio. Gaudebo de ascēsu: sed timebo de la- psu. Aliquādo gaudere: est valde seu cū delectatiōe qd vulgo dici solet Sodere: et construit^r cū accusati- uo. Dico. in plo. Job. Beati qui adbc apud lati- nos iacebat in stercore: z vermib^o scatebat erro: in- tegri immaculatūq; gaudere: id est cum gaudio per- gustare. Terē. in Adel. Hunc scio mea solide solum gauluz gaudia: id est per gustaturū. Cic. Peto. In theatrū Curionis Hortensius introit puto: vt suū gaudiū gauderem. Aug^o lib. vii. Cōfess. im psonal- ter vsus est tantus auctoz. Nā inquit cū multis gau- det: et in singulis vberius gaudiū est: quia seruēfaci- unt se z flāmantur in alterutro. Et alibi. Dulciā inter se gaudia differunt: suntq; inter se omnino contraria. Quādoq; gaudet in seculo: non gaudet in domino. Hui^o vba cōposita sunt Cō gaudeo: qd est simul cau- deo. Ambro. Cō gaudete mecū z gratulamini. D^r gaudeo. Lact. lib. iij. Ego etiā cui adgaudebat: hoc est quasi applaudebat.

Gaudere in sinu: puerbialis locutio quā et poete vsur- pāt: Quod significat secū z cū suis letari. Cic. libro iij. Tul. Quoniam plausibilia nō hec sunt: vt in sinu gaudeat: gloriose loqui desinat. Tibull^o. Qui sapie- in tacito gaudet ille sinu. Propert. In tacito cōhibe- gaudia clausa sinu.

Gaulcon teste Solino: Libye obiacē: in qua serpens

neq; nascit' neq; inuect' vniuers' puluisq; eius quocunq; genitū tact' angues & scorpiones perimit.
Gaulus: nauis gen' parū & rotūdē.
Gauras: mons Campanie.
Gausape penultima correpta: militare stramētū vetrin' q; villos habens: vel vna tñ e parte/ quod pro lecto in castris sternebat. Plin' libro. viij. Antiqs torus e stramēto erat: qualis nūc in castris gausape. Hunc ponit pro pāno quo mensa sternit. Declinat autem hoc Gausape. Antiquissimi hic Gausapes/ & hec gausapa: et hoc gausapū. Tñ in plurali Gausapa. Per- sius. Tñ chlamydes picti: tā lucea gausapa captas.
Cassius ad Decenatē. Gausapo purpureo salutat.
Inde gausapina.

Gausapina pe. cor. genus vestis. Bar. Densē vt au- gusto sumere gausapinas.
Gaga: dictio peritica: et numero singulari significat om- ne quod possidemus. Pompo. mela. Gācā perse gra- tiū vocant. Lurtius. Igitur quasi parū munimen- tis oppidi fidens ante solis ortū pecuniam regiā (ga- gam Perse vocant) cū preciosissimis rerū efferti iu- bet simulans fugā. Inde nomen est Gage ciuitati: eo q; Cambyses illuc belli et opes et pecuniā intulerat.
Hec est Eueboz ciuitas: in qua habitauere Capado- ces pustinis cultorib' interfectis. Apud veteres ter- minus erat Chananeoz iuxta Egyptū: ceciditq; i for- tem trib' Jude: & est vsq; hodie insignis ciuitas Pa- lestine: vt scribit Hiero. A qua Gageus a. u. m. quod est ex gaga vbe. Et gageus tica, ticum. ex Gācā vt be peritica: vbi nobilissima vna: vel vt Pompo. ait: mella. Sidonius ad Faustā. Tina mihi nō sunt ga- getica/ cbia/ falerna. Suidas. γάλα γαρ θησ αυι ποσ λεγισ μηλικη και παλις αλλη εστιφοι ρικησ ο πολισ γαλαισ.

Gagophilaciū cum c. nomen compositū ex dictioe per- sica et greca: φυλακισ και φυλασσω λεγεται: quod est custodia: quasi locus ille dicitur esse in quo opes recondunt. Aug' in Psal. Gagophilacium ar- ca vbi colligebantur ea que ad indigentia seruorum dei mittebant. Ambro. ad Studiu. Quid est Gāg- ophilaciū: Collatio fidelitū/ sumptus pauperū/ requi- es egenorū: iuxta quod sedens hūstus vt habens Fin Lucā: duo era mulieris vidue: diuitū muneribus censuit preferenda. Significat & captam que res pōi olozes et secreta in pumis scripture seruant. Unde serinarū/ secretariū: quos etiam a secretis dicimus/ vt scribas ab epistolis.

Geomātia penultima pducta: diuiniatio ex terra. γαια και μετρησ.
Geometer et geometra penult. cor. terre mensuratoz.
Gea γεω μετροσ μετρον mensura: geometria/ terre mēsuratio dicit. Et geometria quidē sciētia est mathematica/ sicut astrologia/ musica & arithmetica q; in numeros ac formas diuisa est: quā oratori necet- saria esse autumant eruditi.
Georgius: nomen viri. ppiū quo apud nos colon' signi- ficat. Georgia agricultura georgica/ q; ad agroꝝ cul- tū ptiinet: γεωγ οπος: γαιασ terre. Georgi: popu- li scythici agros incolentes.
Gebalena: regio in finibus eleutheropoleos.
Gebusus/ sili' Chanaan: a quo Gebusei dicti sunt: qui Hierusalē inhabitauerunt.
Gebēna: mons qui hodie dicit' mons Beneuere. Lu- ca. Laua pendētes rupe gebēnas.
Gedeon: nomē ppiū iudicis Israel: q; occidit Oreb/ ge- be/ gebee & Salmana.
Gedrosia: regio maioris Aste.
Geenna: hoc nomē ppiū inquit Hiero. a saluatore no-

stro ponit. Queramus que sit sermōnis huius occa- sio. Erat idolū Babil iuxta Hierusalē ad radicē mō- tis Dozia: in quib' Silos fluit. Sed notandū est: q; idolū pducit penultimā cōtra consuetudinē ignari vulgi: nā grece scribit' per ω mega/ & diphtongū in principio. Si quis autē corripit/ vt ille: Idola dicta dei: barbāre loquit' / & fatue pnuinciat. Hec vallis et parua cāpi planities irrigua erat et nemozosa/ plena q; deliciis/ & locus in ea idolo cōsecrat'. In eātā autē populus Israel venerat demētia/ vt rigore religionis de- licie vincerēt: filiosq; suos incenderēt demonibus vt iniriaret. Et appellabat locus ipse Geenna: id est val- lis filioꝝ Enno. Hoc Regū volumē & Paralipome- nō/ & Hieremias plenissime scribūt. Et cōminat de- us se locū ipsum impletū cadaverib' mortuorū: vt nequa q; Topbet & Baal/ sed voce p'oliandri: id ē tumulus mortuoz. Futura q; suplicia & p'ne p'petuo quib' peccatores cruciadi sunt hui' loci vocabulo de- notant. Duplicē autē esse geennā nūmū ignis & frigo- ris in Job plenissime legitur.

Gela: flui' in Sicilia: a quo et gela vbs nomē habet. Gerg. lib. iij. Immanitq; gela fluij cognōte dicit. Gerg. Genit ab amne trahēs sibi nomen venia & he- lā. Suidas. γελα πολισ σκληισ καλσιαι δε απο ποταμου γελαρω παρακεισ αι πολισ οδε ποτ μοσ ορο μαλ' τουωσ οτι πολλη γερρασωνη γαρ ινο τικωρ φωνη και σκε- λωρ γελαρ λεγος θαι η απο γελαρωσ του ακοσ και υ μαρωσ θο εδρικωρ γελαρωσ ουμ/ Gelasini pe. prod. dentes anteriores q's (γελαωσ. ridendo ostendimus: γελαωκελω est rideo. Et ge- lasini: lineę que ridendo efficiunt. Bar. Hec grata est facies cui gelasinus abest. Et gelasini dicunt' mi- mi: qui gesticulatione faceta populū oblectāt. Unde gelasinus ille plautinus risionibus & falsis dicerijs populū delectat. Et dū facit vt ab omib' rideat/ irri- det. Tñ est plautinū illud. Laue ex gelasino fias ca- tagelasinus: hoc est deridiculus.

Geloi: cāpi in Sicilia apud Helā fluiū. Gerg. Capiz Geloni vel gelones: populū scythici interior (geloi habitantes/ et agathyrhis/ primi a Helono Hercu- lis filio. Hi solebāt se pingere. Gerg. Pictosq; gelo- nos. Luca. lib. iij. Passageres quo fugit equo for- tesq; geloni. Hi nūc Hete dicunt' siue Tartari corru- pro vocabulo vocant. Sanguinē equinū cū lacte mix- tū bibunt. Gerg. Bisalte quo more solēt: acerq; ge- lon' Cū fugit in rodopen atq; i deserta getaz. Et lac concretū cū sanguine potat equino.

Gelboe: montes alienigenaz i serro lapide Sintopo- lin' in quib' etiā est vic' gradis q; vocat' Helbos. Gelu. p'ue glacies dicit' απο του λυειν: hoc ē a sol- uēdo terra. Mā glacie. p'falsa terra resoluū. Aliqñ et- ponit' p' frigore: vnde gelidū frigidū dicimus. Dicit' etiā hoc gelū et hic gelus. Lucr. lib. v. Alsidioiq; ge- li casus mortalib' auferit. Et lib. vi. Demittit quasi se- pe gelū quod continet in se.

Gelicidium: ipsum gelu. Lolū. Et prius conualescant radices frumentoz q; hibernis imbibus aut gelici- dijs puiuis vt infestent. Gelo as. Plin. lib. xvij. Si p'rin' editis fructib' gelatio magna cōsecuta est: etiā paucis diebus necat. Inue- Davidoz gelant' pectore. Hinc cōponūt' cōgelo & regelo penul. cor. Colu. lib. j. Dicit' qd minus pue- nit' cōgelat' fractet.

Gelascere: est in gelu astringi. Bellius. Tina rarenter congelascunt. Gelabile: qd gelu durari pōt. Bell'. Cur fluiioꝝ fon- tū aq; gelu durent' mare omē ingelabile sit. Gelidus da. dum. penultima correpta: frigidus. Hinc